



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

§. 1. De pœnis in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

gula delicta specialiter à Jure statutas; ut tamen habeatur plenior illarum noticia, subnectitur modò titulus specialis de Pœnis tam in genere, quàm in specie, etsque Vindicativis pro foro externo; nam de pœnis pro foro interno, seu de Pœnitentiis ager titulus subsequens, & de Medicinalibus seu Censuris tractabit alter de Sententia Excommunicationis.

§. I.

De Pœnis in genere.

Sciendum 1. Pœnam in genere sic definiri posse: est *justa delicti coercitio*. Cujacius, Zoesl. ad ff. tit. de pœn. n. 1. P. Schmier de delictis p. 1. c. 3. n. 15. Dicitur 1. *justa*, ut insinuetur, quòd infligi pœna debeat ab eo, qui publica auctoritate & jurisdictione in delinquentem præditus sit, ac insuper quòd oporteat esse proportionatam & commensuratam delicto, cum suis circumstantiis considerato. 2. *delicti*, hoc enim causa & quasi mater est pœnæ; quippe sine culpa, nisi subest causa (qualis reperitur in crimine læsæ Majestatis, ubi ob hujus atrocitatem, & in quibusdam aliis criminibus, ubi ob timorem, ne filii sequantur improbitatem patris, puniuntur & filii. l. 5. §. 1. C. ad L. Jul. Majest. can. 22. caus. 6. q. 1. vel alii, ubi delicta graviora corrigi nequeunt, si severitas se non extendat ad innocentes. can. 3. caus. 15. q. 8. quamvis respectu horum non videatur esse propriè pœna.) sine culpa, inquam, nisi subest causa, non est aliquis puniendus. c. 23. de R. J. in 6. Et ubi reperitur delictum, ibi sit pœna, ubi noxia est, peccata suos teneant auctores, & nemo alieni criminis constituendus successor. l. 26. ff. l. 22. C. h. t. 3. coercitio, h. e. castigatio vel ultio. Magis placet hic terminus *coercitio*, quàm terminus *vindicta*, quem adhibet L. 131. ff. de V. S. dum ait, pœna est noxæ vindicta; quia magis abstrahit à pœna Medicinali & Vindicativa; cùm, licet in hoc Titulo principalitè agatur de pœna Vindicativa, quàm de Medicinali, placeat dare definitionem pœnæ in genere, prout abstrahit à suis speciebus. Cæterum pœna, quamvis a Italianam hujus vocis derivationem statuunt, rectè dici mihi videtur à puniendo, non obstante, quòd loco vocalis u habeat diphthongum æ; quia inter utramque magna est affinitas, ut patet ab exemplis: sic à munire venit vox mœnia, & à Pœnis, vox Punicus. Quando quis punitur in pecunia, dicitur Multa, vel Emenda, vel Compositio. Pœna in genere differt à Multa tanquam genus à specie; nam pœna dicit omnis generis punitiones universim.

Sc. 2. Pœnam variè dividi. 1. in Legalem, Judicalem, & Conventionalem: Legalis vocatur, quæ à Lege ipsa: Judicialis, quæ à Judice: & Conventionalis, quæ Partium, quæ in contractibus pœnam in non servantem pacta cõventa adjiciunt, conventionem imponitur & determinatur. Nec obstat, quòd Partes, tanquam personæ privatz, jurisdictionem in se non habeant; quia auctoritate Legum pœnam statuunt, quæ sic firmari contractus, & contrahentes ex mutua conventionem strictius ob-

ligari volunt. 2. in Ordinariam, quæ ferè coincidit cum Legali, & est, quæ vel per Legem Scriptam vel per Consuetudinem jam est determinata, & in Extraordinariam seu Arbitrariam, quæ à Lege, Statuto, Consuetudine non est definita, sed à Judice, cujus arbitrio relinquitur, pro delictorum & delinquentium qualitate, primùm determinatur & inferatur, atque ideo vix differt à Judiciali. 3. in Criminalem & Civilem. Criminalis dicitur, quæ principaliter tendit ad vindictam publicam, seu ad disciplinæ publicæ emendationem, ut nempe satisfiat Reipublicæ per delictum læsæ: Civilis, quæ principaliter & per se tendit ad commodum privatum civiliter agentis super crimine, ut nempe homini privato per crimen alienum læto satisfiat. 4. in Vindicativam & Medicinalem. Vindicativa est, quæ publicæ utilitatis gratià imponitur pro injuria ipsi Reipublicæ illata, & vix differt à Criminali: Medicinalis, quæ potius ad emendationem ipsius delinquentis irrogatur. Si pœna purissima unice infligitur in vindictam delicti & ad observationem publicæ disciplinæ, rigorosissima est vindicativa, ut est inflicta mortis, mutilationis, aut languinis effusiva; & in hoc sensu pœna Vindicativa non reperitur in foro Ecclesiastico; bene tamen, si pœna vindictæ sumatur propriè quidem, sed minus rigorosè, nimirum pro pœna criminali directè in ordinem delinquentis, ultionem criminis, & publicæ utilitatem imposita, licet secundariò per eam respiciatur emendatio puniendi. per c. Novum 27. de V. S. §. pro illo verò. 5. in Capitalem, Corporalem, & Spiritualem: Capitalis est, quæ admittit vitam vel Naturalem, ut est ultimum supplicium, & huic æquivalens proscriptio seu bannum Imperiale, quo vita malefici, impetum occidendi, omnium manibus exponitur, Vogt-frey gemacht wird: vel vita Civilis, dum quis privatur libertate & civitate, atque sic Respublica patitur diminutionem capituli, ut Jura loquuntur, quod olim fiebat damnatione ad metalla, vel ad opus publicum, interdictione ignis & aquæ; hodie verò damnatione ad triremes: si id fiat in perpetuum, æquale pœnæ mortis. Corporalis, seu Corporis afflictiva est, quæ affligit corpus, (al. vā tamē vitā Naturali & Civili, ut fustigatio, das Ausstreichen / expositio ad patellum seu ad numellas, auf den Pranger / und Hals-Ey-sen stellen / relegatio ad certum vel incertum tempus, aus dem Land schaffen / das Land verweisen / inultio stigmatum, Brand-Mahlen / exoculatio quæ tamē hodie videtur in defuetudinem abiisse, amputatio aurium, manūs, linguæ, laborum &c. item incarcerationio. Spiritualem, quæ quis privatur bono vel jure aliquo spirituali, & sic punitur in anima principaliter, ut contingit per suspensionem, depositionem, excommunicationem &c. Corporali etiam opponitur animi afflictiva, quæ immediatè afficitur animus, aut aliquo jure privatur, ut fit per infamiam. 6. in Realem, quæ quis immediatè in bonis suis privatur, ut per confiscationem bonorum, privationem

beneficii, multam pecuniariam, in *Persona* lem, qua immediatè in ipsa persona, uti per verberationem, depositionem, relegationem ad triremes, & in *Mixtam*, quâ tam in bonis quam in persona sua, ut fit per Interdictum, exilium. 7. in *Positivam*, cujus executio requirit aliquam actionem, sive ipsius delinquentis sive alterius, uti exilium, solutio pecuniæ, verberatio, incarceration &c. & in *Privativam*, quæ privat aliqua re vel jure, sine interventu actionis ponendæ vel à delincente vel ab alio, uti censuræ, irregularitates, inhabilitates, irrationes actuum. 8. denique in poenam *latæ sententiæ*, quæ nimirum ipso facto incurritur, ac à Jure jam est inflicta, & in poenam *ferendæ sententiæ*, quæ nempe sic statuta est, ut primum per sententiam Judicis condemnantis infligatur. De utraque dicemus plura ad tit. de Sent. Excom. & infra.

Dico 1. Subiectum poenæ est omnis & solus homo delinquens. 2. quandoque etiam jam mortuus. 3. item communitas quoque hominum delinquentium, sed modò diversò. Pars 1. claret, quia poena est pedissequa culpæ seu delicti; & nemo alterius delictò gravari, atque delicta suos tenere auctores debent. l. 26. ff. l. 22. C. b. t. l. 74. ff. §. c. 22. c. 23. de R. J. in 6. Nisi nimirum Leges expresse velint ex justa causa etiam liberos v. g. privare quibusdam bonis, ut magis puniant parentum atrociora crimina, v. g. læsæ Majestatis, aut Hæresis, l. 5. §. 1. C. ad L. Jul. Majest. c. 10. 12. b. t. c. 10. de heret. c. 15. eod. in 6. Pars 2. constat ex c. 12. de sepult. c. 8. de heret. ubi excommunicati, hæretici, & alii delinquentes sine poenitentia mortui privantur sepulturâ sacrâ. Imò vi consuetudinis aliquorum corpora, licet poenitentes decesserint, relinquuntur inhumata vel in patibulo suspensa ad aliorum terrorem: quandoque autem jam sepulta exhumantur, & vel suspenduntur in furca, vel implicantur rotæ, vel traduntur igni. Item ex l. 20. ff. de accusat. l. fin. ff. §. l. fin. C. ad Leg. Jul. Majest. ubi propter crimen Repetundarum, & Perduellionis, confiscantur bona delinquentium etiam jam mortuorum. Pars 3. ex l. 7. §. fin. ff. de jurisd. l. 21. §. 9. ff. de furt. Constit. poenal. Caroli V. art. 148. Addidi tamen, sed diversò modò; si enim aliqui tantum de communitate deliquerunt, singuli sua singulari poena pro ratione delicti sunt puniendi, per 11. cit. nisi fortè videatur parcendum quibusdam ob multitudinem, per Nov. 30. 11. pr. §. can. 5. caus. 9. q. 1. iis tantum condignâ poenâ affectis, quos fortè sortitio, v. g. alcarum jactus, determinaverit, uti subinde fit apud plures militiæ desertores. Si verò omnes, vel saltem major pars, sunt rei, omnes quidem & tota communitas plecti potest, poena tamen inæquali; cum non soleat esse æquale omnium delictum, sed aliqui tanquam coryphæi & capita alios inducere, v. g. ad seditionem, qui proin auctores sceleris promeritâ poenâ, etiam mortis, rectè afficiuntur, ceteri autem non nisi in bonis fortunæ plectuntur, etiam si aliqui innocentes, uti pueri, foeminae &c. simul

Lib. V. R. P. Pichler.

eâdem poenâ involvantur. Et hinc tota civitas, vel provincia, si delictum sit unum ex atrocioribus, devastari potest, vel omnes in servitutem (minus propriè dictam apud Christianos) redigi, ut desumitur ex Deut. c. 13. v. 12. seqq.

Dico 2. Judex supremò inferior, & qui jus aggratiandi non habet, per se tenetur infligere poenam à Lege, Canone, Consuetudine, Statuto determinatam. Theologi & Jurisperiti uno ore cum S. Thom. 2. 2. q. 67. a. 4. in C. Sumitur ex l. 1. §. 4. ff. ad S. C. Turpill. pr. ff. Ad Municipalem. l. fin. C. ne S. Baptisma. §. Nov. 82. c. 10. Item ex can. 3. d. 4. vi cujus Judex judicare debet secundum Leges, non de Legibus, quæ poenam delictis jam commensurantur, & ex c. 16. de Majori. vi cujus inferiori nulla conceditur potestas immutandi Legem Superioris. Accedit ratio; quia Judex inferior non minùs tenetur implere Leges, certam poenam ab ijs statutam infligendo, quam Reus eam sibi inflictam sustinendo. Peccat proin Judex in Republicam, si mitiorem, in Reum verò, si graviolem, quàm à Jure decreta sit, irroget poenam. Dixi 1. Judex supremò inferior &c. nam Supremus Princeps, cum Legibus suis non ligetur, poenam à Legibus decretam vel omnino remittere, vel mitigare utique poterit, quamvis non facile debeat poenam, ex integro saltem, remittere; cum obligatio puniendi aliquo saltem modo indeterminato fundetur in Jure Naturali, tamdiu stringente, quamdiu ratio aut convenientia aliud non permittit: accedit, quòd ex nimia indulgentia foreantur scelera, & sceleratis detur ansa delinquendi. Hoc jus aggratiandi, vel mitigandi poenam, etiam competit sive ex privilegio sive ex consuetudine Statibus Imperij Romani, superioritatem territorialem obtinentibus (non alijs Judicibus, Principibus, aut Magnatibus) cum enim vi juris territorialis possint immutare Leges Communes, etiam Reis poenam ab iisdem statutam remittere valent, ut habet communis. Extendit se ista potestas aggratiandi etiam ad poenas, in Veteri Testamento à Lege Divina delictis impositas, ut docent Catholici cum S. Th. & Covarruv. varior. resol. l. 1. c. ult. n. 8. contra Carpzov. & alios Hæreticos; quia Leges Judiciales Antiqui Testamenti per Christum sunt abolitæ. Dixi 2. per se; quippe inferiori quoque Judici per accidens immutare poenas Legales, exasperando vel mitigando pro varietate circumstantiarum, & ex justis causis, à Jure quoque permisum est. l. 13. §. 7. ff. de his qui not. infam. l. 16. §. 3. 45. l. 28. §. 3. 10. l. penult. ff. §. l. 6. 23. C. b. t. l. 3. C. ex quibus caus. infam. l. ferè ff. de R. J. Unde

Quæres, quænam sint causæ mitigandi, vel exasperandi poenas à Lege determinatas? R. 1. causæ mitigandi ut plurimum se tenent ex persona delinquentis, ut si sit impubes vel minoris temporis delicti: si sibi non satis præsens propter somnum, ebrietatem, vehementiam passionis, v. g. iræ, doloris: si est valde simplex vel semisatus: si ex instinctu potius alterius, quàm propriâ malitiâ deliquit: si ob infirmitatem

B b b

infirmatatem corporis absque periculo mortis nequeat sustinere amputationem membri à Lege decretam: si diuturno carcere jam esset maceratus præter suam culpam, & tantum ob moram Judicis: si sponte confessus est delictum, vel ultro se Judici stitit, saltem juxta aliquos; imò, si quis proditoris vel perduellionis aut criminis læsæ Majestatis complex totam conspirationem detegit, plenam promeretur condonationem. *l. 5. §. fin. C. ad L. Jul. Majest.* si multum temporis à perpetrato delicto jam fluxit, & delinquens interea se emendavit: si alias valde honestè vixit: si magnorum sit meritorum in Republicam: si Nobilis; sed nobilitas solum est causa mitigandi poenas corporis afflictivas, non verò pecuniarias, in quibus potius habentur severius Nobiles; nec mitius puniendi sunt in delictis ultimo supplicio dignis (nisi specialiter sint privilegiati) vel si peccent nobilitatis prætextu: prætereare, & mitigatur quandoque poena ob multitudinem reorum. Præterea si crimen est solum attentatum, non consummatum: si damnum delicto illatum non est adeo magnum: si dubium, an delictum sit cum plena deliberatione commissum, vel an & quæ poena ei à Jure sit decreta; quia Judex in poenis infligendis regulariter debet inclinare in partem mitiorem. *l. 11. l. 42. ff. b. t. p. 2. causæ exasperandi* poenam sunt 1. locus, in quo fit delictum, ut si furtum vel homicidium sit factum in Ecclesia, vel in conspectu Superioris aliud delictum. 2. tempus, ut si noctu patretur, quia plus terroris habet, & periculi. 3. modus, ut si ex destituto, vel proditoriè &c. occidas alterum. 4. persona, contra quam delinquitur, v. g. si contra Parentes, Sacerdotem, Dominum, Principem &c. 5. iteratio & frequentatio delicti. Utrum verò fur, qui rupto fure decedit de patibulo, mitius puniri debeat, disceptant aliqui, & vulgus quidem existimat; sed plerique docti negant; quia poena nondum executioni perfectè data. Illa autem vulgi persuasio, quasi condemnatus ad mortem, quem sibi in maritum postulat virgo, liber dimitti debeat vel possit à Judice, vana est & absque fundamento; nisi forte alicubi consuetudo concedat. Ex dictis autem colliges, poenas criminum, cum ordinariè aliqua circumstantia mitigandi vel exasperandi concurrat, ferè arbitrarias esse hoc tempore; præsertim in foro Canonico, ubi consuetudo plerasque poenas fecit arbitrarias, ut notat Engel *b. t. n. 5.* cum Vall. Favetque Tridentinum *§. 25. c. 3. de Ref.* ubi mandat, ne Judices Ecclesiastici sint faciles in ferendis Censuris, licet in ijs imponendis antiqui Canones fuerint valde proni & rigorosi; cum experientia doceat, Censuras, facillè & ex causis minus gravibus latis, contemni potius quam observari.

7 Dico 3. Per se toties puniri quis potest, quoties delictum reiterat ex aliquo intervallo notabili. *c. r. b. t. Ratio*; quia iteratio delicti est novum delictum, adeoque novà poenà dignum, & novus culpæ reatus novum inducit poenæ reatum. Neque per frequentiam tol-

litur vel minuitur dignitas ad poenam, sed potius augetur. Dixi tamen per se; si enim delictum est successivum & contra eandem personam iteratum (modò moraliter non fuerit interruptum, puta per deductionem ad Judicium, vel per punitionem) ut fit in infirmitate, & pliusque tentata ac tandem consummata occasione certi hominis, item in adulterio, concubinato &c. tunc in foro humano reputatur pro uno delicto; & unà poenà, licet gravior, puniatur. *l. Mariti 29. ff. ad L. Jul. de adul. & si gl. ac DD.* Siquis tamen uno moraliter actu in eodem actu plura designet diversa crimina, v. g. aggrediatur hominem, ac inter blasphemias occidat, eique postea res suas auferat, & que puniendus est tanquam homicida, blasphemus, & fur. *l. 32. §. 2. ff. ad L. Aquil. l. 1. de privat. del.*

Dico 4. Nulla poena ferendæ sententiæ curritur ante sententiam Judicis condemnatoriam. 2. probabilis neque conventionalis nisi Partes aliter convenerint, ante eandem Judicis sententiam, & Partis innocentiationem. Pars 1. est indubitata; quia Leges licet poenam ferendam determinent, minime tamen Judicis illam infligi volunt, adeoque prævia cognitione Judicis sententiam condemnatoriam requirunt. Pars 2. defenditur à Navar. Vasq. Sanch. Less. Palao, contrarium Judicis, & ante exactionem Partis innocentiationem, qui ante sententiam à ante exactionem Partis, atque contra Covar. Suar. Molin. Menoch. &c. qui quidem ante sententiam, sed solum tunc, quando Pars erigit, poenam conventionalem debere exilimant. Nostræ opinionis ratio est, quod præcipientes poenam, nisi claris verbis exprimat obligationem solvendi poenam ante sententiam Judicis, & ante exactionem Partis innocentiationem, videantur apposuisse poenam juxta naturam & regulam poenarum juris Communi, quæ in conscientia per se non obligant ante omnem Judicis sententiam, & si poena cedat in favorem alicujus, ante hujus exactionem; si enim non exigatur, censetur remitti.

Dico 5. Nulla poena positiva, quæ nimium aliquam requirit actionem vel delinquentis, vel alterius cujusdam, uti nec privativa, quæ videlicet privat jure jam plenè quæsito regulariter incurritur ante sententiam Judicis, declaratoriam criminis, licet sit læta sententia, & jura dicant, eam ipso facto, vel ipso jure, vel ante declarationem incurri. Covar. Vasq. Sanch. Palao, P. Wiestner *b. t. n. 18.* & communis aliorum. De poena positiva constat negativè; quia ex nullo jure probatur, quod Leges Reum defacto obligent in conscientia, ut ante omnem Judicis sententiam, etiam criminis declaratoriam, exequatur in se poenam, licet ipso jure vel facto incurrendam asserant: utique nemo se censet obligatum, ut eat ad triremes, fustigationem, vel incarcerationem &c. petat, aut ipse exequatur in se, vel abeat in exilium (licet jura tale quid statuant) ante omnem Judicis sententiam. Defacto, & quam; quod enim Legislatores humani ab-

latè potuissent obligare delinquentes, ut statim in seipos exequerentur pœnas à Jure jam latas ante omnem sententiam, facillè convenit inter Auctores; nisi illa nimis forent acerbæ, & fragilitati humanæ nimis arduæ, uti est mors, mutilatio &c. cujus executio ab ipso delinquente faciendâ sperari prudenter non posset. De pœna privativa patet ex c. 19. de heret. in 6. ubi Hæretici, quamvis ipso Jure priventur bonis suis à die commissi criminis, eadem auferri à Pisco non posse dicitur ante sententiam criminis declaratoriam: *declaratoriam criminis*, inquam, non *condemnatoriam*; quia hanc Jus jam tulit, & ad certam pœnam jam condemnavit reos. Dixi autem 1. *jure jam plenè quæsito*; si enim Leges privent Jure primum quærendo, v. g. te reddendo inhabilem ad Beneficium, adimendo fructus beneficii propter omiffas Horas Canonicas, auferendo Beneficium Parochiale, si intra annum non suscipias Ordinem Presbyteratus, negando jus in Beneficio Simoniacè acquisito &c. hæc pœnæ incurruntur absque omni Judicis sententia; quia Leges hujusmodi pœnam irrogantes sunt conditionales, seu alligant acquisitionem juris certæ conditioni, qua non impleta declarant, jus nunquam absolute obtineri posse. 2. *regulariter*; excipiuntur enim Censuræ. i. i. de sent. excomm. & can. si quis suadente 29. caus. 17. q. 4. item irregularitates, inhabilitates, impedimenta & nullitates Matrimoniorum, electionum, collationum beneficiorum, etiam pœnales, ut habet communis (nisi sint principaliter pœnales, uti impedimentum Criminis, juxta mea principia.) 3. *vel ante declarationem*; quia Jura, hanc clausulam apponentia, possunt intelligi de sententia *declaratoria pœnæ*, quod nempe nulla amplius requiratur declaratio pœnæ, non verò de *declaratoria criminis*. Covarruv. & alii. quamvis quoad hanc clausulam, *sine alia declaratione*, alii aliter sentire videantur.

10. Oppones 1. Ex nostra assertione sequitur, frustra poni à Jure has clausulas, *ipso Jure, ipso facto* &c. ergo. 2. Quando Jura statuunt confiscationem bonorum, vel privationem beneficii jam plenè acquisiti &c. *ipso facto* incurrendam, ante omnem sententiam amittuntur bona, beneficium &c. alias enim dicta clausula nihil operaretur; ergo ante omnem sententiam incurritur pœna privans Jure jam plenè quæsito. 3. In *Extrav. Ambitiosa, de reb. Eccles. alien. in. comm.* dicitur Prælatus amittere suam Dignitatem & administrationem propter malè factam rerum Ecclesiasticarum alienationem absque declaratione aliqua: ergo nec sententiâ declaratoriâ opus est. R. ad 1. *N. Ant.* operantur enim hos notabiles effectus. i. non opus est sententiâ condemnatoriâ, sed posita solum declaratoriâ criminis Judiciali Reus statim tenetur pœnam exequi vel subire, v. g. dimittere beneficium, non ferre suffragium in Electione &c. 2. perceptos à die commissi criminis post hujus declarationem tenetur restituere fructus; ad quos restituendos non à die commissi criminis, sed à die senten-

tia condemnatoriæ, obligaretur, si talis clausula non esset adjecta Legi pœnali. 3. actus & contractus, quos à die commissi criminis gessit, fuerunt tantum revocabiles validi, consequenter, si irritari possint, irritandi sunt, v. g. contractus, quos Prælatus post delictum malæ alienationis celebravit. Ad 2. *C. Ant.* propter l. fin. ff. ad l. sul. Majest. & communiorum Doctorum: sed *dist. conf.* ergo ante omnem sententiam, etiam declaratoriam criminis, incurritur pœna privativa quoad amissionem dominii. *C. Conf.* quoad possessionem, & usum. *N. Conf.* possessio & usus rerum rectè retinetur; donec feratur sententia declaratoria criminis, quam velut conditionem requirit amissio possessionis & usus. Ad 3. iterum *dist. conf.* ergo nec sententiâ declaratoriâ pœnæ requiritur. *C. Conf.* declaratoria criminis. *N. Conf.* Adde, quod dicta *Extrav.* non sit in tali rigore recepta, ut notat cum Navar. Suarez, alique.

Dico 6. Invincibilis ignorantia pœnæ, in delicta à Legibus statuta, probabiliter excusat ab ejus incurfione pro foro interno. Assertionem probatam invenies in lib. 1. tit. 2. n. 41. 42. & in lib. IV. tit. 7. n. 6. Tit. 13. n. 6. quod te remitto brevitatibus causâ.

§. 2.

De quibusdam Pœnis in Specie. videlicet de Infamia, Multa pecuniaria, & Confiscatione bonorum, Condemnatione in expensis, Incarceratione, Irregularitate, Depositione, & Degradatione.

Sciendum 1. *Infamiam* esse privationem vel diminutionem bonæ famæ; seu publicam & sinistram opinionem, per quam fama & existimatio hominis, spectata qualitate & statu personæ, apud viros prudentes graviter læditur. Ita quoad sensum DD. ex l. 5. §. 1. 2. ff. de Extraord. cognit. l. ea, quæ pater. 13. C. ex quib. caus. infam. c. fin. de tempor. Ordinat. Est duplex, Juris & Facti: *infamia Facti* oritur ex facto probroso dolosè commisso, seu delicto (aut defectu) ita notorio, ut nulla tergiversatione, vel excusatione colorari vel palliari possit, licet nulla Lex, nullus Judex, hominem tale quid patrantem declaret infamem. l. 1. l. 4. ff. de his, qui not. infam. ut si quis notoriè accedat domum meretriciam, vel aliud gravè crimen, à Jure non notatum infamiâ, committat. Requiritur tamen, ut opinio sinistra, de tali homine concepta, sit communis & publica, seu majoris partis Communitatis, & orta non à face hominum, sed à viris gravibus ex probabili ratione. per c. 27. de Testib. c. 24. de Accusat. Econtra *Infamia Juris* est, quæ autoritate Legis vel Canonis propter delictum irrogatur: quod fit triplici modo. 1. *ipso Jure*, ita ut opus non sit sententiâ Judicis condemnatoriâ: sic infames sunt, qui prostituendo corpus pro quæstu lenocinium exercent: qui operam suam ad pugnandum cum bestiis locant: qui quæstus causâ cum homine privatum certamen suscipiunt, vel histriones & turpes ludos agunt pro quæstu: qui Matrimonium cum duabus simul habent: qui hæreseos, vel usuræ